

ဆိပ်လိပ် တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်ကရၢာ်

တၢ်ထံာ်စိလၢကိာ်ရၢာ်မုာ်တြိာ်ကညီထူလံၤဖိအကိာ်ပူၤန့ာ်
ပၤဟံာ်ခိာ်ဖိဒီးန့ဆၢာ်အိာ်မူတပူၤဃီသ့

“တၢ်မူခဲလၢာ်အိာ်မူသကိးမုာ်မုာ်ခုာ်ခုာ် လၢတၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်အဖီလၢာ်”

ယိပ်လိာ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ကရၢၢ် မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်လိာ်ဖိးမံးဒီး ကညိဖိအတၢ်မိၣ် န့ၢ်သးလီ

- ၁. တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ဒီးနီၢ်ကစၢ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပၤလီၤသး
- ၂. ခိၣ်ယၤန့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သးတမံးပီ
- ၃. လုၢ်လၢ်ထူသန့တၢ်ဆဲးတၢ်လၢအတၢ်အိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤ

ယိပ်လိာ်ကျိဒီးအသ့ၣ်ပှၢ်တဖၣ်အိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိပ်အပူၤ

ကီၢ်ပယီၤအမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးဟီၣ်ကဝီၤလၢအမ့ၢ် တၢ်လီၢ်လၢပှၢ်တလဲၤတုၤက့ၤတုၤညီၣ်န့ၢ်အလီၢ်အံၤန့ၣ် ခိဖျိဘၣ်ကွၢ် ဆၢၣ်မဲာ်ဒီးထံလီၢ်ကီၢ်ပှၢ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤ ဒီးအိၣ်တၢ်လံၤလၢသုးမိၤစိရိၤပဒိၣ်တၢ်ပၤအဖိလၢလၢအပူၤကွံာ် အနံၣ်လၢအဆံ တဖၣ်အယီ သ့ၣ်ပှၢ် ကစၢ်ကလိလၢကညိပှၢ်ထူလံၤဖိအိၣ်ဆိးဝဲအံၤန့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ပှၢ်ကဆိမိၣ်လၢ ကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်မံးလၢ ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိပျဲပူၤအလီၢ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ယိပ်လိာ်တြီၤအံၤ အိၣ်လၢအိၣ်ပျဲဝဲဒၣ်ဒီးန့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်အိၣ်ယၤအါမး ဒီးမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်လီၢ်တတိၤလၢန့ၣ်ဆၢၣ်သ့ၣ်ပဟံၣ်အ သ့ၣ်ပှၢ်လၢအလုၢ်ဒိၣ်ပှၢ်ဒိၣ် လၢဘၣ်တၢ်ထံၣ်န့ၢ်အါဖဲ ကီၢ်အ့ၣ်အမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ယိပ်လိာ်ကျိလၢအထီအိၣ် ဝဲဒၣ် ၂,၈၀၀ ကံလိမံထၢၣ်အံၤန့ၣ် ယုၤလီၤသဘျဲဝဲဒၣ်တုၤမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤဒီး တၢ်တတ့ထီၣ်ထံတမၢၣ်လၢအပူၤနီတဖျၢၣ်ဒီး ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးဝဲဒၣ်ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံးလၢလၢအကၤအကလုာ်အါမံးဒ်အမ့ၢ် အ့ၣ်အဘီၣ်သိၣ်, ဘီနၤ, ကယုၤပှၢ်သ့ၣ် တဖၣ်အတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိး အဟံၣ်အယီတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲတခါန့ၣ်လီၤ. ဖဲအပူၤကွံာ်စ့ၣ်န့ၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်, ပှၢ်ထူလံၤဖိတၢ်ကဟုက ယာ်စုလီၤဆိတၢ်မၤအတၢ်ယုသ့ၣ်ညါဒီးမၤနီၣ်မၤယါအိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံးလၢအစၢၤဘူးကလီၤတုာ်ဒ်အမ့ၢ် ဘီၣ်သိၣ်ဒီး ခုသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးလၢတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲအံၤအါမးန့ၣ်လီၤ.

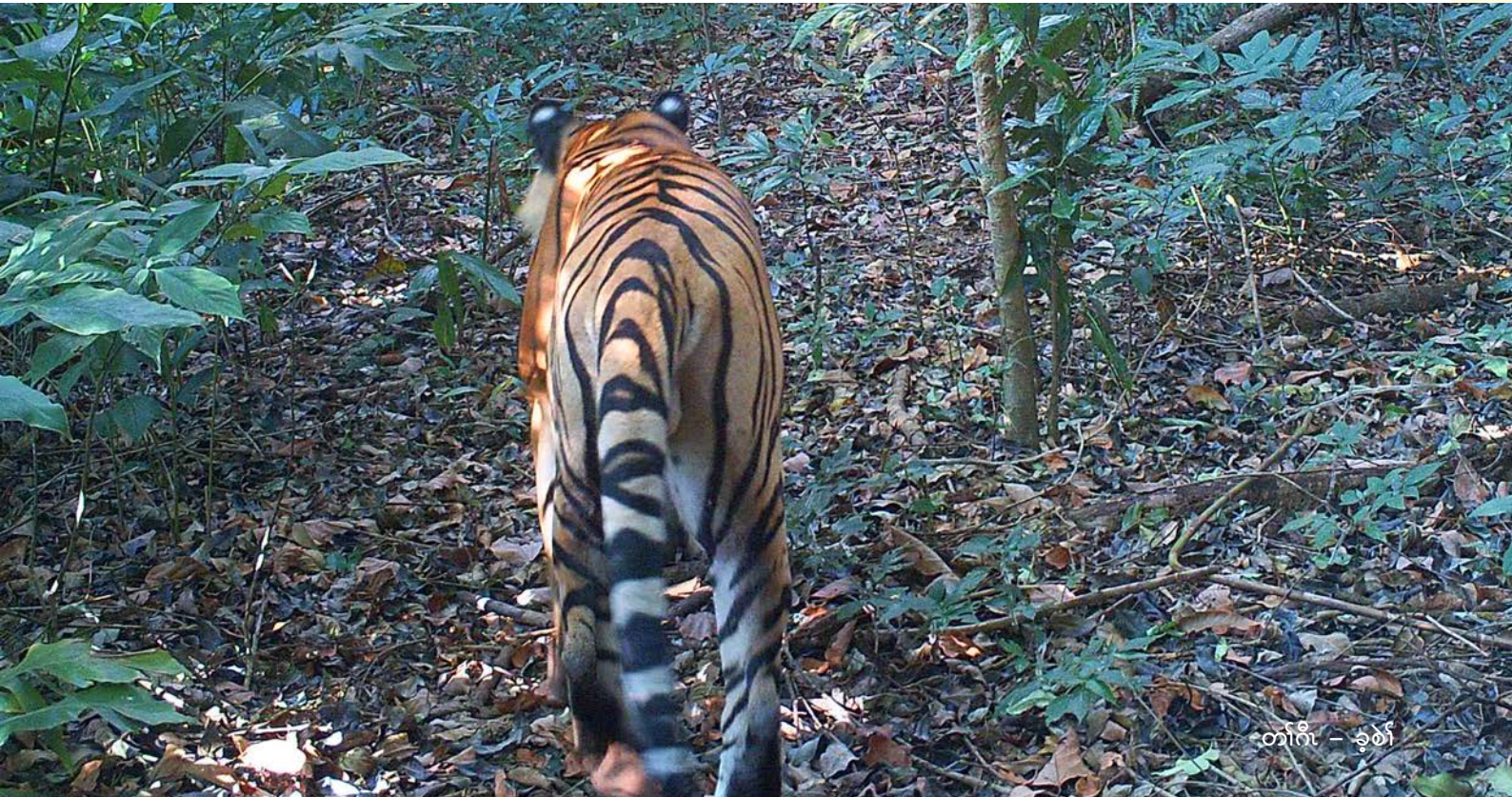
ဘၣ်ဆၢၣ်တၢ်လၢအလီၤသးအုးတမံးတခါမ့ၢ်ဝဲဒၣ်, ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ဒီးကူၣ်ပနံၣ်ဒီးမ့ၢ်ကျိဝဲၤကွၢ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢ ကမၤဝဲဒၣ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်တိာ်ကျဲၤလၢအတၢ်ကွီၣ်ဒိၣ် ဖဲယိပ်လိာ်ကျိအတြီၤပူၤအံၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယိပ်လၢတၢ် မူအါကလုာ် ဒီးကညိပှၢ်ထူလံၤဖိအတၢ်န့ၣ်သၢဟီၣ်ကဝီၤတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လီၤလၢတၢ်အခါမ့ၢ်တၢ်ဝဲတၢ်ဒုးပျီအံၤ ကဲထီၣ်ကဒါက့ၤပျဲပူၤဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိပျံၤကွီၤ လၢဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢအစၢဘျးကလီၤတူၢ်အကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် လၢပူၤထူ လံၤဖိတီၣ်ခိၣ်ရိၣ်မဲၤဝဲဒၣ် ဘၣ်ကသ့ၣ်ဧါ.

တၢ်စံးဆၢတခါ သ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ယိၣ်လိာ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခၣ်ကရၢၢ်စုလီၤဆိတၢ်မၤအံၤ မ့ၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတခါလၢအိၣ်ထီၣ်
အသးခိဖျိ လီၤကဝီၤပူၤတတၢ်အတၢ်ကဟုကယၢ် တၢ်ဖံးတၢ်မၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢတၢ်မၤတၢ်လံၤအီၤလၢအပူၤကွံာ်အနီၣ်လၢအ
ဆံၣ်ကျဲၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ကညီပူၤထူလံၤဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပာ်, တၢ်စ့ၢ်တၢ်နၢ်ဒီးတၢ်ဒုၣ်တၢ်ထူ လၢအကၤဖျိၣ်စူးကါဝဲဒၣ် တၢ်
လုာ်အိၣ်သးသမူကျိၤကျဲၤလၢအယုာ်ကၤ, တၢ်ဒီးသဒါခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဒီး ဒံၣ်မိၣ်ခြံၣ်စံၣ်တၢ်ပတၢ်ပြးသန့သ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအ
ဒုးအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤဝဲဒၣ် ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤအံၤဒီး အတၢ်မူတတၢ်တဖၣ်အံၤ တုၤမုၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ. ပဟီၣ်ခိၣ်ဖျါ
လၢအဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၤဒီး တၢ်မူအါကလုာ်အစၢလီၤတူၢ်ကွံာ်ဒီး တၢ်ကသ့ၣ်ကသံးတၢ်ဆိတလဲအတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအ
ဂီၢ် တၢ်ကူၣ်သ့, လုာ်လၢထူသန့တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ ဒီးတၢ်စ့ၢ်တၢ်နၢ်အတၢ်န့ၢ်သါဒဲအံၤတဖၣ်အံၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ယၢၤလၢအလုာ်ဒိၣ်
ပူၤဒိၣ်နီၢ်မးန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်ပယီၤထံကီၢ်လၢ အအိၣ်တၢ်လၢသုးမိၤစိရိၤပဒိၣ်အတၢ်ပဖိလၢဒီး ထံလီၤကီၢ်ပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၢၤတဖၣ်အကျါအံၤန့ၣ်
ကတီၢ်ခဲအံၤ အခိၣ်ဟဲဝံၢ်ထီၣ်က့ၤအသးကယီၤကယီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်သးအဝဲအံၤစ့ၢ်ကီး တမ့ၢ်ဒီးတၢ်အဂီၢ်အကျါဘၣ်. လၢ
တၢ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒဲအံၤအဖိခိၣ်, ပူၤလၢအထံၣ်ယုာ်ဒီးဆိၣ်ထွဲဝဲဒၣ်ယိၣ်လိာ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခၣ်ကရၢၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဂ့ၢ်လိာ်ဝဲ
ဒၣ်တၢ်တိာ်ကျဲၤဖးဒိၣ် လၢအကအိၣ်တူၢ်အိၣ်ကလီၤကွံာ်ပူၤထူလံၤဖိအဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်ဒဲအမ့ၢ် ထံတမ့ၢ်ဖးဒိၣ်, တၢ်ခူၣ်စၢ်ထး
ဒီးပျဲပူၤသ့ၣ်ပျံၤကွီၤ ခိဖျိလီၤခါၣ်သးတၢ်ဖိၣ်ပျံၤသန့ဒဲအမ့ၢ် ဒီးကလုာ်တၢ်ဟးကသ့ၣ်ကရၢၢ် (တမ့ၢ်တၢ်လၢကမျါမိၣ်န့ၢ်သးလီ
ဒီးယုထီၣ်) သ့ၣ်တဖၣ်လၢ ကဟံးန့ၢ်ဆူၣ်ပူၤထူလံၤဖိအဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်အံၤအလီၤ တၢ်ကြးယုထံၣ်န့ၢ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်
ဖံးတၢ်မၤအကျဲၤလၢအယုာ်ကၤလၢအဂၤန့ၣ်လီၤ. ခိဖျိလီၤကဝီၤအထံၣ်ရုၢ်ကီၢ်သးတၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်အတၢ်အိၣ်သး ဒီးကမျါအတၢ်
ထီၣ်တဘိယုာ်ပီတဖၣ်အိၣ်ဝဲအပီ, တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢတၢ်တိာ်ကျဲၤလၢအတက့ၢ်ဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် တမ့ၢ်တၢ်လၢအကဲထီၣ်
လိာ်ထီၣ်ဘၣ်. ဒီးတၢ်တိာ်ကျဲၤတဖၣ်အံၤ ဒဲတၢ်တိာ်ဟံးအီၤအသး မ့ၢ်တလဲၤအသးဘၣ်ဘျိးဘၣ်ဒါဘၣ်န့ၣ် ကဒုးအိၣ်ထီၣ်က
ဒါက့ၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၢၤ, ကမၤဟးဂီၤပူၤတတၢ်ကမျါ ဒီးခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်အါအါကလဲာ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤ - ခုၤ

ဃိၣ်လိၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်ကရၢၢ်အံၤတၢ်ခါအတၢ်အိၣ်သးအိၣ်ဖဲလဲၣ်

လိၣ်ကဝီၤပုၤတၢ်လၢကီၢ်ရၢၢ်မ့ၢ်တြီၢ်, ကညီဖိခိၣ်ယၢၤဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်မပုၤဘျးဝဲကရၢ ဒီးခုၣ်အံၤယုၣ်-ကညီဒီကလုာ် စၢဖျိၣ်ကရၢသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်လၢအါန့ၣ်အါလါအတီၢ်ပူၤအဖီခိၣ် ငးအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်ပျံၤပူၤဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိပျံၤ ကွီၤဒီး ပုၤတၢ်သ့ၣ်ပုၤတဖၣ်လၢတၢ်ကဟုၤကယၢ်က့ၢ်တၢ်မူအါကလုာ် ဒီးတၢ်ဆိးကါဝဲဒၣ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ယၢၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အယုၣ်ကန့ၣ်လီၤ.

ဃိၣ်လိၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်ကရၢၢ်ခိၣ်တယၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤဒ်အံၤသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်တၢ်အုၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်လၢအပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ဒၣ်တၢ်ယုၤထၢတၢ်မၤကျဲလၢအဂၤ, ပုၤတၢ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်လၢအယုၣ်က နီၤတၢ်ကဟုၤကယၢ်စုလီၤဆိတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ် ကထီၣ်အသးသ့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကုၣ်လိၣ်တၢ်ပိၣ်သကိးအဆိကတၢ်တၢ်ဘျီဘၣ်ယးဒီး ဃိၣ်လိၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်ကရၢၢ်အံၤ ဘၣ်တၢ်မၤအီၤဖဲ လါမ့ၢ် ၂၀၁၆ နံၣ်အပူၤ ဒီးပုၤဟဲထီၣ်ပၣ်ယုာ်ဝဲလၢတၢ်ကုၣ်လိၣ်တၢ်ပိၣ်တၢ်ဘျီအံၤန့ၣ်ဒီး ၃၀၀ ဂၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤမဲအုၣ်ပျံၤသ့ၣ်ဒီးပုၤသ့ၣ်ကုၤသးပုၤဒီးန့ၣ်ရှဲၣ်ကရၢသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဟံၣ်လိၣ်အါလၢကီၢ်ဆၣ်တဘျီဘၣ်တဘျီစုာ်စုာ်အပူၤ လၢ တၢ်ထၢဖျိၣ်က့ၢ်ပုၤတၢ်အတၢ်ထံၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်သး ဒီးတၢ်န့ၢ်မၤအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ယး ဃိၣ်လိၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်ကရၢၢ်အံၤ အတၢ်ထံၣ်တၢ် ဆိကမိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကုၣ်လိၣ်တၢ်ပိၣ်သကိး (၂) ဘျီတဘျီန့ၣ် ကဘၣ်တၢ်မၤအီၤဖဲ လါဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၀၁၆ နံၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

ကမျှါပျူထူလံဖိသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်နီၣ်ဝံၣ်ခံတခါ (ပျူလၢအရူၤဒိၣ်) လၢတၢ်ကဟ့ၣ်ကယၢ် တၢ်မၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ

ယိၣ်လိၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခၣ်ကရၢၢ်အမိၢ်လံၤမိၢ်ပျၢ်ကဖျါထီၣ်အဂီၢ် တၢ်မၤကျဲၤသန့ခိၣ်သ့ၣ်လၢကဘၣ်တၢ်မၤအီၤန့ၣ် မ့ၢ်ဒၣ်ကညီမိၢ်လုၢ်ပၢ်လၢထူလံၤအတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤဟီၣ်ခိၣ်ကပံၣ်ဒီးန့ၣ်ဆၢၣ်အကျဲၤသန့တခါ လၢအဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ်အမ့ၢ် “ကီၢ်” န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ

- ဟီၣ်ခိၣ်မဲၣ်ဖံးခိၣ်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤဒီးပျၢ်ဂီၢ်ကရၢ လၢတၢ်ပၤတၢ်ပြးကျဲၤဟီၣ်ခိၣ်ကပံၣ်လၢအယုၣ်ကၢ
- ပျူတၢ်အါဖုအတၢ်ပၣ်ယုၣ်မၤသကိးတၢ်လၢတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ လၢအပၣ်ယုၣ်ဝဲဒၣ်ပျူထူလံၤဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါနီၣ်ပၢ်လၢန့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်မူတၢ်, ပျူပူဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိပျူကီၢ်, တၢ်ဖဲးခဲးဖဲးသံၣ်အလီၢ်အကျဲ, တၢ်ဒုၣ်တၢ်ထုလၢဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢတၢ်တြီၤအီၤသ့ၣ်တဖၣ်, ဒီးတၢ်ဘျီၣ်ကျဲၤတၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်ခၣ်အကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်

ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢအတၢ်အိၣ်ဆိးအလီၢ်အကျဲသ့ၣ်တဖၣ် ဆဲးအိၣ်သ့ၣ်ဒီးလၢကညီကီၢ်ပူအံၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အုၣ်သးတခါလၢအပၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကူၣ်သ့ၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါနီၣ်ပၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး “ကီၢ်” တၢ်ဖံးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲဒီးအသန့သ့ၣ်တဖၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ. ယိၣ်လိၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခၣ်ကရၢၢ်စုလီၤဆိတၢ်မၤအပူပၣ်ယုၣ်ဒီး “ကီၢ်” (၈၃) ဘုၣ် ဒီးအတၢ်ပၣ်ညိၣ်တခါမ့ၢ်ဝဲဒၣ် တၢ်ဒီးသအဒီးတၢ်မၤမူမၤဂဲထီၣ်ကျဲ “ကီၢ်” အသန့လၢလီၢ်ကဝီၤပျူတၢ်သ့ၣ်တဖၣ် အကျိၤအမ့ၢ်တၢ်ယုထၢအကျဲလၢအယုၣ်ကၢတခါ လၢကခီဆဲးဝဲဒၣ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်တိၢ်ကျဲၤလၢအကတကီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, ဒီးမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးကျဲတဘီလၢပျူဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲဒီးပျူလီၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ကဟဲကျဲအိၣ်ဆိးကဒါကျဲလၢကညီကီၢ်ဖဲၣ်အပူလၢအတအိၣ်ဒီးတၢ်မၤဟးဂီၢ်ဝဲဒၣ်ခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်တၢ်ဂုၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤ - ခုၣ်မၤ

တၢ်ဂီၤ - ခုၣ်မၤ

တမ္းထဲလၢကရၢ်တဖျၢ်ဒီးဘၣ်, မ့ၢ်တၢ်ထံၣ်စိလၢအမူတခါန့ၣ်လီၤ

အပူၤကွံာ်ကီၢ်ပယီၤဒီးထံၣ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ဂၤကူၣ်ပနံၣ် အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢ တၢ်ကမၤဝဲဒၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ပသီ ထီၣ်တၢ်တိာ်ကျဲၤ လၢယိၣ်လိာ်တြီၤအပူၤ လၢအကဒုး အိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟးဂ့ၢ်ဟးဂီၤဒီး တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအါ အါဂီၢ်ဂီၢ်တဖၣ်အလီၢ်န့ၣ် ယိၣ်လိာ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်က ရၢ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ကျဲၤယုထၢတဘိလၢ အဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ် ဘါ ဒီးမၤဆူၣ်ထီၣ်က့ၢ်ခိၣ်ထံးကမ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢ တၢ်ကတုၤထီၣ်ထံတမၢ်ပဒီးဒိၣ်လၢယိၣ်လိာ်ကျိပူၤအါ အါဂီၢ်ဂီၢ်အလီၢ်န့ၣ် ပထံၣ်လၢတၢ်တုၤထီၣ်ဒီးတၢ်ထုး ထီၣ်လိာ်ဂံၢ်ဘါသဟီၣ်လၢထံးဒီးစိၣ်လၢဂံၢ်ဘါသဟီၣ် လၢကျဲၤလၢအဆံးတကလုာ် လၢအတအိၣ်ဒီးလီၢ်ခါၣ် သးပဒိၣ်တၢ်ဖိၣ်ပျံၤသန့န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအကြးဝဲဘၣ် ဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ခူၣ်စၢ်ထးအတၢ်တိာ်ကျဲၤဖးဒိၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ရီၤဘၣ်ဖးလဲၢ်ဖးကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အလီၢ်န့ၣ် ပယုထီၣ် တၢ်ဟးဆ့ၣ်ကွၢ်ကိန့ဆၢၣ်, ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိဒီး သ့ၣ်ပျၢ်ဝဲၣ်ပျၢ်အမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ် (eco-tourism) တၢ်ပၤဆ့ၣ်ရဲၣ်ကျဲၤသ့ၣ်ပျၢ်လၢအယုၣ်ကၢ, တၢ်သ့ၣ် ကျဲၣ်ကျိတၢ်လၢသ့ၣ်ပျၢ်ပူၤ (agroforestry) ဒီး န့ဆၢၣ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးအကျိၤအကျဲ (organic farming) သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ပသီ ထီၣ်တၢ်တိာ်ကျဲၤလၢအတက့ၢ်လဲၢ် လၢအဒုးကဲထီၣ် တၢ်သဘၣ်သဘၣ် ဒီးတုၤဒၣ်လဲၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်က ဒါက့ၢ်ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤသ့ၣ်တဖၣ်အလီၢ် န့ၣ်ပကျဲးစးယုထံၣ်န့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်လၢက တီၢ်ယံာ်အဂီၢ် ဒီးန့ဆၢၣ်တၢ်မူတဝါအတၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ပ သီထီၣ် ဖဲသိးပုၤကညိကအိၣ်မူယုာ်တပူၤယီၤဒီးန့ ဆၢၣ်တၢ်အိၣ်ဝဲတရံးအိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ကသ့အဂီၢ်န့ၣ် လီၤ. ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်အသိလၢအပတၢ်ခဲအံၤ တဖုအါၣ် လီၤဝဲဒၣ်လၢကတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်ဖဲဒီး သ့ၣ်ထီၣ်က့ၢ်ဖဲဒၣ်ရၢၣ် နီၣ်မိၣ်ခြံၣ်စံၣ်ထံကီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပဝဲကညိဖိတဖၣ် ပတ မၤတၢ်နီတမံးဒီးဆ့ၣ်နီၤအိၣ်ခိးတၢ် ဖဲသိးပကမၤန့ၢ် တၢ်အစၢအံၤဘၣ်. ယိၣ်လိာ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်ကရၢ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ဖဲဒၣ်ရၢၣ်နီၣ်မိၣ်ခြံၣ်စံၣ်တၢ်မၤအကျိၤအကျဲ တခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲဒၣ်ပုၤထူလံးဖိနီၢ်ကစၢ်တၢ် စံၣ်ညိၣ်ပလီၤသး ဒီးပုၤတဝါအတၢ်ဒိသဒါက့ၢ်ဝဲ ဒၣ်န့ဆၢၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအတၢ်န့ၢ်သါအတၢ်မၤ တခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤ - စိၤဖါ

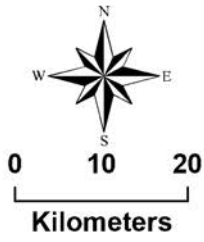
တၢ်ဂီၤ - ခုၤစါ

တၢ်ဂီၤ - ခုၤစါ

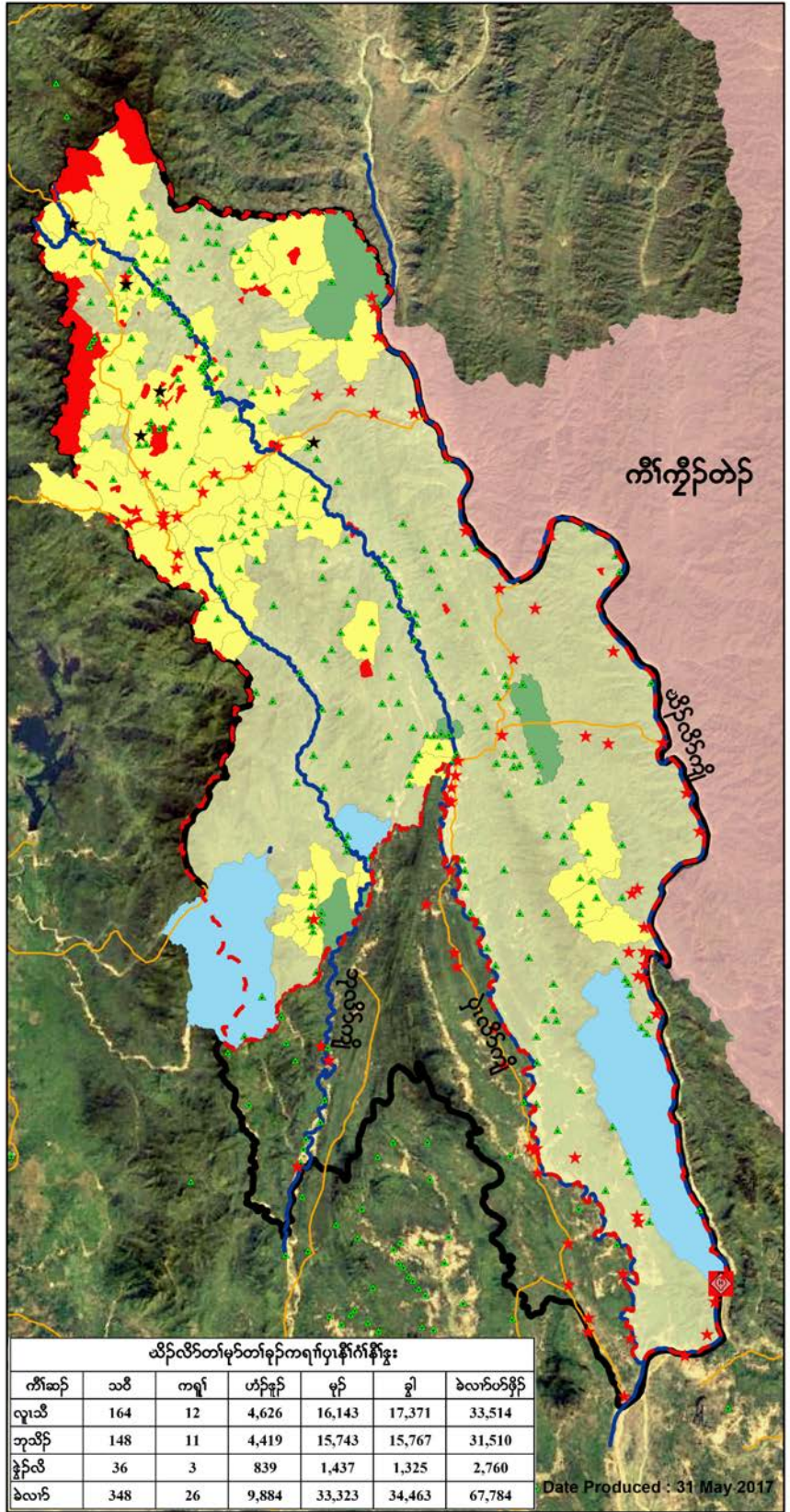
ယိၣ်လိာ်တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခ့ၣ်ကရၢၢ်ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ

Legend

- ယိၣ်လိာ်တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခ့ၣ်အဆၢ
- ယိၣ်လိာ်တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခ့ၣ်အလၢ်အထီၣ်အိၣ်ဝဲ (၅,၄၈၅.၈၃) စက္ကယါကံလိမံးထၢၣ်
- ပုၤတၢၢ်သ့ၣ်ပုၤ (၂၇) ဘ့ၣ်အလၢ်အထီၣ်အိၣ်ဝဲ (၁၃၄.၂၉) စက္ကယါကံလိမံးထၢၣ်
- ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိသ့ၣ်ပုၤဖျါကီၢ် (၃) ဘ့ၣ်အလၢ်အထီၣ်အိၣ်ဝဲ (၅၄၀.၆၄) စက္ကယါကံလိမံးထၢၣ်
- သ့ၣ်ပုၤဖျါကီၢ် (၄) ဘ့ၣ်အလၢ်အထီၣ်အိၣ်ဝဲ (၁၈၀.၀၅) စက္ကယါကံလိမံးထၢၣ်
- နုၤသဝီကီၢ်ဆၢ (၈၃) သဝီအလၢ်အထီၣ်အိၣ်ဝဲ (၁,၅၈၇.၈၀) စက္ကယါကံလိမံးထၢၣ်
- မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ်အဆၢ
- ထံကျိ
- ကျိ
- သဝီ
- ပယီၤသုးကလၢ (၆) ဖျါၣ်တၢ်သ့ၣ်တီၣ်လၢကဘၣ်သုးကွံာ်သး
- ပယီၤသုးကလၢ (၆၀) ဖျါၣ်လၢအိၣ်လၢယိၣ်လိာ်တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခ့ၣ်ကရၢၢ်ပုၤ
- ကုဒိၣ်တၢ်တိာ်ပာ်ထံတမၢ်

Location Map

ကီၢ်ဆၢၣ်	သဝီ	ကရၢၢ်	ဟံၣ်ဗျီ	မ့ၣ်	ခွါ	ခဲလၢာ်ပာ်မိၣ်
လၢအိၣ်	164	12	4,626	16,143	17,371	33,514
ဘုၤသိၣ်	148	11	4,419	15,743	15,767	31,510
ခွဲၣ်လိာ်	36	3	839	1,437	1,325	2,760
ခဲလၢာ်	348	26	9,884	33,323	34,463	67,784

Date Produced : 31 May 2017